

Kreácia Kratochuína

ŽLTÉ L'ALIE

Kreácia Kratochvílna

ŽLTÉ LALIE

**Detektívna kancelária ENIGMA, prípad
druhý**

PRÍPAD DRUHÝ: ŽLTÉ LÁLIE **2**

KAPITOLA PRVÁ: DUCHOVIA MINULOSTI **4**

KAPITOLA DRUHÁ: DUŠIČKY **27**

KAPITOLA TRETIA: DUCH PRÍTOMNOSTI **67**

KAPITOLA ŠTVRTÁ: DUŠA RODINY **111**

KAPITOLA PIATA: POKOJ V DUŠI **153**

KAPITOLA ŠIESTA: DUCH BUDÚCNOSTI **197**

COPYRIGHT: **217**

KAPITOLA PRVÁ: DUCHOVIA MINULOSTI

Dieťa môže mať asi tri roky. Chlapec, usudzujem podľa zväčša modrého oblečenia. Nepoznám ho. Gumáčky zablatené, na zadku tiež fl'ak, pravdepodobne od nedávneho pádu. Blato ešte nestihlo zaschnúť. Pršiplášť nemá, no vetrovka nie je skrz-naskrz premočená, takže ho sem museli priviezť. I tak stihol vyrobiť ten fl'ak. Od parkoviska to nie je ďaleko, asi sa vyšmykol matke a aj na krátkom úseku došlo k tejto nehode. Pod nosom mu narastá hlienová oblačnosť. Bublínky pribúdajú a zväčšujú sa s' a mračná pred búrkou. Matku to nezaujíma. Bojuje s pánom Košťálom.

„To decko mi dnu neťahajte, kým jeho vzhľad nezodpovedá kultúrnemu čitateľovi!“ vrieska na ňu vedľa skriniek pri vchode.

„Ved' to decko ani nevie čítať!“ opätuje ona paľbu v rovnakej kadencii.

„No prosím, analfabet! A istotne bez čitateľského preukazu! Ale mne ho sem neprepašujete.“

„Vám tu načisto zmäkol mozog! A kam ho mám odložiť, kým si vyberiem knihy? Čo tu máte detský kútik s dozorom?“ Nevie, prečo v tejto chvíli hľadá mojím smerom.

Jedna vec sa za tie roky nezmenila. Špina, vlhkosť, nekultúrnosť a deti to nemali ľahké, ak chceli vojsť do svätostánku mestskej knižnice, kde pevnou rukou vládol pán Košťál. Stále som nenadobudol istotu v tom, či je to dokonalý diktátor, svätec, pustovník alebo inkvizítor. Možno všetko v jednom.

„Som si istý, že ak odložíme tie gumáčky a nebudeme si nikam sadat' s tým fl'akom na zadočku, pán Košťál prižmúri oko a vy si môžete v pokoji vybrať zopár literárnych diel ideálnych na skrátenie sychravých jesenných večerov,“ navrhujem pani matke-čitateľke. Nebol som však pripravený na agresívny protiútok.

„Máte dojem, že pri malom dieťati neviem, čo s voľným časom?“

„Prepáčte, trochu ma mätiete, lebo podľa vašich záznamov si zakaždým požičiavate aspoň päť-šesť kníh...,“ nakukol som rýchlo do našej kartotéky.

Ošíva sa, kým mi odpovie: „To je taká dymová clona. Keď večer uložím malého a doupratujem byt, tvárim sa, že čítam, kým manžel príde do spálne.“

Nadvihol som mierne obočie na znak prekvapenia, čo je také neobvyklé na čítaní pred spaním, ale tiež aby som jej dal najavo, že očakávam pokračovanie príbehu. Nedochádzam totiž k definitívnemu záveru, kam asi smeruje jej kľučkujúce vysvetľovanie.

„On trávi večery pred televízorom alebo v krčme. Kým príde za mnou, mám trochu času na to, aby som sa tváрила, že som zaspala pri čítaní. Teda... Veľakrát sa tváriť ani nemusím... Len z času na čas treba nutne zmeniť knihu a prehodiť záložku na inú stranu, aby to nevyzeralo podozrivo.“

Ženy sú vynaliezavé konšpirátorky. Všetka česť aj tejto dáme stojacej predo mnou, brániacej svoje právo na čítanie-nečítanie a vodenie ufúl'aných ratolestí do knižnice. Ale prečo bola donútená k vyššie opísanému úskoku, to mi stále uniká. Nemusel som sa preto priveľmi premáhať, aby som teraz vylúčil ten najstupídnejší výraz v tvári, dávajúci jasne na známosť, ako nesmierne vzdialený som pointe jej rozprávania.

Ženy našťastie chápu aj tie veci, ktoré mužom neraz unikajú. Aj táto pochopila, že jej výsluch nie je považovaný za ukončený.

„Viete, čo je posledná vec, po ktorej túžim po dni naháňania sa za touto neriadenou strelou?“ a posunkom hlavy ukazuje na syna. „Plnenie si manželských povinností!“

„A je to tu!“ vyštekol pán Košťál spoza niektorej zo vzdialených políc. „Neuspokojivý sexuálny život. Myslíte si, že keď trpíte vy, musia trpieť všetci? Aj moja knižnica?“

Mamička do mňa zabodáva rezignovaný pohľad: „Jemu načisto hrabe. Robte s ním niečo. Zatvorte ho do Kolčian. Ožerte ho. Nájdite mu ženu. To je úplne jedno, len mu zaplňte tú zmagorenú starú gebuľu niečím iným ako jeho knižkami.“

Zaujímavé podnety má táto žienka domáca. Možno napokon predsa len číta viac, než nám tu priznáva. Môžbyť práve laicky popísala overené spôsoby, ako mužovu pozornosť odvrátiť od jeho vášne. Zbavte ho slobody. Zbavte ho jasného úsudku, prenikavej mysle. Nahrad'te vášeň modlou – ženou. Všetky vyššie popísané metódy nás môžu zraziť na úplné dno, alebo naopak podnietiť k neuveriteľným činom, prekonávajúc seba samých. Súdiac podľa neutíchajúceho plameňa sálajúceho z očí pána Košťála zakaždým, keď sa jeho myseľ zaoberá literatúrou, neodvažujem sa ani predstaviť si silu potrebnú na odvrátenie jeho pozornosti iným smerom. Akoby ste chceli Dunaju rozkázať, aby zo dňa na deň tiekol proti prúdu. Desí ma predstava toho, čo by eventuálne nahradilo vášeň ku knihám, aká mocná by tá nová modla musela byť – a čo by spôsobila. Ako ten Dunaj, tečúci hore korytom. Prírodná katastrofa, milióny hektolitrov vody valiacej sa v ústrety svojmu prameňu, zdroju, počiatku. A za nimi hádam aj celé Čierne more. To je pán Košťál zbavený kníh. Ako tak domýšľam teóriu mladej mamičky do dôsledkov, nehodlám to riskovať.

Medzitým sa veľkňaz mestskej knižnice vyšuchtal spoza regálov a s posvätnou úctou podáva mamičke-čitateľke zopár kníh: „Nate! Ak sa niekedy odhodláte reálne tie knihy čítať, budete potrebovať inšpiráciu do života.“ A spokojne sa poberá preč, vedomý si toho, že týmto ústretovým gestom odvrátil hrozbu chlapčat'a pobehujúceho v zablatených gumákoch po jeho svätyni. Teda... Ústretovým ako ústretovým... Nemohol som si nevšimnúť, že na hromádke kníh trónili diela ako Ema Bovary či Anna Karenina. Pekná to inšpirácia!

Než dôjde k ďalším osobným invektívam, iniciatívne zaevidujem nedobrovoľne vypožičané knihy do systému, keď sa zrazu dvere rozletia a dnu vchádza ktosi, koho by ešte pred rokom a pol do knižnice nedostali ani v narkóze.

„Čau, drbo, dokedy tu tvrneš? Šak nám zavrú šenk s tú твоjú drbnutú kofolú.“ Peter ma prišiel vyzdvihnúť z práce. Vzápätí potiahne sopeľ ako správny krčmový štamgast a upriamuje pozornosť na mladú mamičku zberajúcu sa späť k autu. „A tuto paňulka sa nepridá?“

„Nie, nepridá!“ vyštekne pán Košťál. Ani som nepostrehol, kedy sa vynoril z archívu. „Paňulka sa snaží zbaviť sexuchtivého chlapa, nie nabaliť si ho.“

Nato už viditeľne červená v tvári – a hanbou to nie je – spúšťa protiútok aj inkriminovaná osoba: „Džentlmeni, mohli by ste prestať používať nevhodné slová v prítomnosti môjho dieťaťa? A vy si kúpte poriadnu vreckovku, inak si nenabalíte ani zemiaky v supermarkete!“

Voda na Petrov mlyn, tieto slová. „Ale jaká je ostrá, cica! Já také velice lúbim. Jako ten džentlmen nevím, či bola urážka, ale šak nevadí. Sa udelí pardón paňulke, aby som sa honosne vyjádru.“ Veľmi významne sa na mňa pozerá: „Vidíš, Rolo, a si si mysleu, že ja nikdaj nebudem vyprávať jak študovaní chuji.“ Treba dodať, že

znechutenie mladej mamičky v tejto chvíli dosahuje maximum? „Ale moja zlatá, správny chlap musí vedieť správne potáhnúť sopol. Šak aj váš malý jak intenzívne trénuje čil, ne?“ Chlapčekova tvárička vykazuje stopy zúfaleho boja proti invázii hlienov. „Ani té slovíčka netreba kontrolovať moc. Šak dočkajte, keď vám donese novinky ze škóľky. Budete čumeť, jak sa tam decká vyprávajú. Si len vy myslíte, jakých andélikov si chováte doma. Ale šak tak treba! Nach z nich vyrastú poránni chlapi, ne té ťažko identifikovateľné tvory, čo vypadajú jak baby, ale bradu majú po ko... jako po kolená som steu povedať. Aj čil som videu partičku takých na pive, a to som si dočilku mysleu, že najväčší exot tam je Rolo s kofolú.“ Bol by ešte nezadržateľne pokračoval niekoľko minút oboznamujúc svet s jeho pohľadom na mladú generáciu mužskej populácie, keby jeho zrak nepadol na knihy v náručí jeho nedobrovoľnej a zväčša mlčanlivej partnerky v dialógu. Ema Bovary ho okamžite umlčala. Nie každý v sále však vie prečo.

„No ništ, Rolo, dvihni riť a pójdeme. Šak už si mau aj tak dávno zavreť, ne?“ A na prekvapenie všetkých podrží dvere odchádzajúcej matke s dieťaťom. Na môj pobaveno-udivený pohľad reaguje podľa očakávania: „Som neni totálne hovado. Vím, čo sa patrí.“

Knižnicu sme zatvorili o pár minút neskôr, ako nám otváracie hodiny kázali. Pán Košťál si prehodil kabát cez plecia a vyštartoval dažďu v ústrety.

„Sa de tak žene, dedulo?“ zaujíma sa Peter.

„Na autobus. Ide monitorovať, ako on vraví.“

„A keho?“

„Neviem, len spomínal, že sa chystá veľká spoločenská udalosť. Čo môže byť pokojne verejná prezentácia nejakej novej odrody sukulentov.“

„To nevím, čo je, ale asi nemosím, keď som dočilku nepotrebuvať vedieť.“

««« »»»»

Ešteže v Madenove je krčma na každom rohu! Popravde povedané, ľudia sa tu podľa nich orientujú. Spomínam si na Petrovu konverzáciu spreď niekoľkých mesiacov, keď si dohadovoľ stretnutie s mimomestským kamarátom.

„Pójdeme do velice luxusného ponniku, kamarád mój. Vršťať sa volá. Víš, de to je?“ opáčil sebavedome, ako by každý musel povinne poznať mapu madenovských pohostinstiev.

„Ne.“ Rovnako sebavedomá odpoveď dávaajúca na známost', že madenovská sieť zariadení s občerstvením všemožného druhu nie je na zozname chránených území UNESCO. Tu však vyvstal problém. Ak luxusný podnik na úrovni Vrštate nie je na mape sveta vysvietený s'ťa vianočný stromček, ako jeho lokalitu priblížiť neznejbohovi spoza humna? Peter však mal prehľad hodný uznávaného kartografa.

„Jako takto. Víš, de je Irish Pub?“

„Na jasné, šak to ví každý,“ odvetil jeho kamarát znalý povrchných pomerov.

„Tak vidíš, Vršťať je oproti.“

A bolo vymaľované, ako sa vraví.

S'ťa dve mlčanlivé sfingy teraz míňame cukráreň patriacu akémusi Albáncovi, či kiego d'asa nám to sem privialo. Zopár postarších dám v družnom rozhovore si pochuntáva na zákuskoch plných pofidérnych prímesí. Peter je za normálnych okolností zhovorčivý minimálne ako tie modrovlasé panie, no dnes ho čosi kvári na duši. Spomienky? Nuž, priznám sa, nie je jediný. Mladá mamička so zablateným nezbedníkom oživila minulosť aj v mojej

mysli. Pozoruhodné, že po toľkých rokoch ma náhle zaujíma osud Marcelky. Ešte pozoruhodnejšie je, že od toho neblahého dňa, kedy som sa prvý a posledný raz v živote spil pod obraz boží v dôsledku srdcabôľu a pošliapanej dôvery, som nikdy viac Marcelku nevyhl'adával. Môžbyť mi bola hanba ukázať sa jej pred očami po tom všetkom. Alebo pán Košťál vedel, ako odvrátiť moje kroky od jej pracoviska. Predkladal mi pod nos mnohoraké kratochvíle, aby som zabudol. Boh mu žehnaj, aj keď je to starý hundredoš.

Ako sa jej vodí? Koľko detí povila? Najstaršie musí byť už dávno školopovinné. Drobec ani netuší, ako jeho existencia zmenila život jednému knihovníkovi. Istotne sa zmenil život i Marcelke. Našla zaľúbenie v manželovi? Alebo nebodaj usína predstierajúc, že číta klasikov svetovej literatúry? Zmenila sa Marcelka? Zaoblila sa, pribudli jej vrásky? Spoznal by som ju ešte? Madenovo nie je žiadne veľkomesto, no ak to tak osud chce, nikdy vaše cesty neskríži s osobou, ktorú túžobne hľadáte očami na každom rohu, na každom námestí. Azda najčastejšie mi však mysl'ou preblesla otázka, ako by náš život vyzeral, keby mi vtedy pred rokmi neluhala. Bola by so mnou bývala šťastnejšia než s ním? A s kým vlastne? Ved' jej manžela ani nepoznám. Možno je to dobrák od kosti. Možno spolu tvoria prenádherný pár, šťastím žiariacu rodinu. No možno ju osud potrestal za tú bolesť, čo mi spôsobila.

Pluhavé počasie a blížiaci sa hodina zapadajúceho slnka rozhodne neprispievajú k zhovorčivej nálade. „Kedy tam už budeme?“ opáčim, zmoknutý ako povestné kura.

Peter nevníma môj hlas. Nevníma ani kvapky dažďa na tvári, vo vlasoch, v každej nitke jeho odevu. Rovnomerným tempom kráča vpred. Knižnicu sme opustili len pred pár minútami, avšak

kráčať v daždi bez dáždника pocitovo predlžuje každú stotinu sekundy dvestonásobne.

„By som nikdaj nepovedau, že zrovna kofolový Rolo sa bude hnať do krčmy,“ zamumlal nečakane, temer bezhlasne.

Náhle cítim váhu jeho tela a silné zovretie na svojom ľavom ramene. Urazil som ho azda? Hádam aj áno, ale vyhrážky zahŕňajúce fyzické násilie nikdy nenadobudli charakter reálneho skutku.

„Peter, len pokojne...,“ snažím sa zmierniť očakávanú silu jeho útoku.

„Odboč doprava, drbo, už tam sme,“ prekrúca Peter očami a nasmerováva ma do pohostinstva v bočnej uličke.

Bársaká úroveň by tu panovala, všetko lepšie než mokrúť v októbri na ulici. Napokon to nie je až také zlé. Zopár stolov, vonku nevyužitú detskú ihrisko, to dáva tušiť, že sem možno chodia aj slušní ľudia. Hoci neviem presne, ktorý slušný rodič by svoje dieťa vodil do pohostinstva. Na druhej strane, podľa Petra je to národná kultúrna tradícia.

Tmavé pivo a tmavú kofolu priniesla slečna s uhl'ovočiernymi vlasmi, pravdepodobne jedna zo študentiek, ktoré naďalej krásli toto univerzitné mesto a privyrábajú si popri štúdiu.

„Havranie kadery, to aby ste ladili s názvom pohostinstva?“ započal som konverzáciu. Slečna sa len milo usmiala, ale to je nateraz jediná reakcia z jej strany.

Peter si uchlipol z piva bez prípitku a oblizol si hornú peru pokrytú hustou penou, než sa do mňa pustil: „Keď volačo nevím, tak sa do toho aspoň neserem profíkom, jasné?“

„Pointa mi uniká, kolega. Za spomalený proces myslenia viním výpary z výčapu.“

„Tak ešte raz. Keď volačo nevím – vidíš, jak pomaly vyprávam, aby si stíhau?, - tak sa do toho nesorím. Baliť baby nevíš, Rolinko. Naháj na mňa.“

„No vy ste sa tiež veľmi nepredviedli v knižnici, keď vaše dvorenie prirovnala pani čitateľka k nákupu zemiakov. Alebo niečo v tom zmysle.“

„To bolo len také laškuvání, víš mój? Tréning, aby som dôležité orgány zabehou pred hlavným číslom večera.“

„A to je?“

S penou pod nosom vyzerá Peter komicky, hoc sa snaží pôsobiť drsne.

„Jakože to je? To je! To bude, chlapec mój. Len ťa nesmím mať furt za riťú.“

Nemôžem si pomôcť, musím sa zasmiať. Úprimne, bez škodoradosti či iných nekalých podružných myšlienok. Peter sa musí veľmi premáhať, aby zakryl horlivosť, s akou ma voláva na tieto spoločenské stretnutia piatej cenovej skupiny. Nechce byť sám. A ja sa prekonávam, aby som nedal najavo, že mi to celkom vyhovuje. Pán Dobiš sa pridáva iba sporadicky, on má v rozvrhu týždňa zakomponovaného aj bratranca, majora Chovanca, familiárne prezývaného Ferči, Astu a pani manželku. To je na jedného päťdesiatnika viac než dost, i keď je to muž v najlepších rokoch!

„Sľubujem, že sa vzdialim včas, aby ste svoj šíp lásky mohli vystreliť ešte pred polnocou a uloviť Popolušku v plesových šatách,“ a svoj sľub som myslel smrteľne vážne.

Opäť ten pochybovačný pohľad z opačnej strany stola: „Ty nemôžeš vyprávať jak normálny chlap? Jaký šíp lásky? Jaká Popoluška? Stačí, keď mój chlapec tam dole zaparkuje garáži nákej pipiny obstojnej.“

„Uvažovali ste niekedy o tom, že by ste sa o ženách mohli vyjadrovať aj jemnejšie?“

„O ženách môžem. Ale čil sa vyprávame o cicuškách, čo ani pred polnocú nevypadajú jak princezné. Po pólnoci by im ani celý orech nestačeu – to jako strom, aby si ma rozumeu, – aby im voláčo drblo do nosa a ony by vypadali k svetu.“

Pociťujem veľkú úľavu, že neprichádzam o nič podstatné, ak nevyhľadávam nočné podniky. Ak ani Petrovi nestoja tie slečny za vlúdne slovo, isto-iste sa nevyrovnajú Marcelke.

Jednako som sa neubránil naoko nevinnej poznámke: „Vzdialiť sa môžem, ako som bol sľúbil, no nepredpokladám, že Ema dnes dá pokoj vašej mysli, kolega.“

A v tejto chvíli je viac než zrejmé, že som práve pichol do osieho hniezda. Peter ma prebodáva priam nenávisťným pohľadom. Trvá istý čas, kým otvorí ústa a vyjde z neho zrozumiteľná, jasne artikulovaná veta: „Jako čil o čom točíš?“

„O tej mamičke, čo si vypožičala Emu Bovaryovú. Tuším, že vás, mierne povedané, rozhodila tým zemiakovým prirovnaním,“ zachraňujem situáciu a vyhýbam sa horúcej téme. Ani po temer roku to zjavne nie je ukončená záležitosť. Nikdy som však z neho nevypáčil, čo sa minulé vianočné sviatky udialo v Kolčanoch. Ema zanechala trvalý dojem, to je neodškriepiteľné. Details však nepoznám. To ma irituje, priznávam. Peter bol nesvoj počas novoročných osláv, no i neskôr som ho pristihol zamysleného, blúdiaceho v spomienkach. Vysvetľovali sme si to s pánom Dobišom rôzne, avšak mne neunikol ten jemný závoj kaliaci Petrov zrak, presne ten istý, aký mal pri odchode z Kolčian, keď sedel mlčanlivo na zadnom sedadle a nereagoval na moje – naozaj veľmi zriedkavé – provokačné reči. Provokačné nie je v prípade môjho bezúhonného charakteru úplne vhodné slovo. Nazvyme ich

rečami podnecujúcimi konfrontačnú diskusiu s kolegom Bystreckým.

Teraz však na nič také nemám náladu. Nech sa utápa v spomienkach na Emu, akokoľvek intenzívny ich vzťah bol, rovnako ako sa ja ponorím do melancholických predstáv o Marcelke. Čo môže byť prospešnejšie ubolenej duši počas sychravého jesenného večera?

„Tak tá ma nerozhodila ani omylom, kamarád zlatý,“ pret’al mi náhle niť myšlienok Peter. „Keby ma dejaká neukojená mamina mala rozhodiť, tak si neská ani nevrznem. Taká je doba, víš? Šecky s’ú byť moderné, akčné, sebestačné, a pritom sú len nervózne. Steš deti? Staraj sa o deti. Steš peňáže? Zarábaj alebo si vezni hňupa, čo ti ich donese. Potom ale deti nemôžu byť, lebo pribereš a on si nájde mladšú, krajšú, sprostejšú. Šecko mať nemôžeš. Neská ne, neská na to neni doba.“

„A k tejto scestnej úvahe vás čo privádza?“

„Ty, Rolinko, ty. A tvoje blbé reči. Jako hentej mamine o čo išlo? Ste mať dokonalú domácnosť, decko, muža, seba. Šak to nejde šecko jeden deň! Upracem raz, hotovo. Fagan nach nerobí bordel. Si ho vycvičím, ne? Mužiček ste sex a ona ne? Žeby chlapec pomáhau trošičká doma? Nach maminka potom má chuť. Né že knižky nosí hore-dolu jak taká puča. Ale neská té ženské čítajú šelijaké chujoviny časopisoch a potom si myslá, že svet je placatý a ony mosá po ňom štekličkách pochodovať jak modelky a nenehajú nikoho pannúť cez okraj na konci sveta. Lebo taká je poránna ženská. Šecko ví, zachráni svet. Ti povím jenno, Rolino, kamarád mój. Si videu volakedy svoju babku nahodenú minisukni a opatkoch promenáduvať sa na kávičke s inými tetulami dedinskými? Ne! Prečo ne? Lebo babka vedela, že stačí nedelu vymeniť fertuchu za svátočnú sukňu. Zvyšok týňňa dedkovi aj fertucha stačila. Hlavne, že bolo navarené, upratané, decká na

porádku, najlepší u susedú na dvore, pole obrádené, pán farár spokojný. Taký bou normálny život. Čil si pipiny len robá selfička na smárťónoch a šecky stú nákeho RONALDA a jeho peňáze. CICA ZLATÁ, a ty čo si myslíš, že takých jak ty neni na svete dost'?"

„Stop!“ musím ho zastaviť, lebo si nie som na istom, či správne sledujem jeho myšlienkové pochody. Úprimne si nie som na istom, či sám Peter má jasno v tom, čo hovorí a či sú jeho názory konzistentné. Pravdepodobne mi kofola stúpla do hlavy, lebo ani neviem ako, vychádza zo mňa najstupídnejšia veta večera. Čo večera! Celého obdobia, čo sa s Petrom poznáme.

„Peter, teraz z vás hovorí Peter ako taký, Peter spomínajúci na Emu alebo Peter spomínajúci na svoju matku?“

Ticho. Žiaden výbuch hnevu, žiadne urážky, žiadne päste lietajúce okolo mojej hlavy. Ticho, náhle preťaté zvukom odsúvajúcej sa stoličky. Peter sa dvíha a uprene ma pritom pozoruje. Keď predo mnou stojí v celej svojej výške, sile a korunovaný svojou ohnivou hrivou, iba pokojne povie: „Tebe mama vela volnosti nehávala, čo? Lebo nevíš, kedy je dost'. Jak té rozmazané decká, čo čil šade behajú. Jak ten drbnutý Rolinko, čo pri šeckej rozšafnosti nevedeu, že obrába vydatú ženskú, a jak veľký pán sa dovaleu sem za ňú. Lebo šak keď s ňú bolo dobre doma, bude dobre šade. Keby si vedeu, že šeko dobré raz skončí, mohou si byť furt doma mamke za rit'ú. Keby si videu, že cica už s tebú neste byť, keby si videu, že stačilo, že sa nažrala, bou by si si jak normálny chlap našou normálnu babenku tam u vás. Ale ne! Lebo neni nad pána Rolinka Prvého Drbnutého! A ten čil chodí se mňú po krčmách a myslí si, že je vác než šecci okolo.“

Na stôl dopadlo zopár mincí a Peter zmizol v daždi.

Áno, bola to chyba. Nie to, čo som povedal, ale predpoklad, o ktorý som sa opieral. Oddelil som Petra A od Petra B a C. Keď som si náhle uvedomil, chtiac-nehtiac na základe Petrovho

pozorovania, že moja minulosť sformovala moju prítomnosť a moja prítomnosť teraz určuje, čo bude s Rolandom Rehákom o pár rokov, videl som jasnejšie, že nikto z nás nie je A, B alebo C. Sme jeden koherentný celok, no nie vždy ukazujeme svetu všetky stránky svojej osobnosti. To ale neznamená, že tam nie sú. Marcelka je stále súčasťou mňa a navždy ňou zostane, i keď moje city vyprchajú.

Peter nikdy neunikne spomienkam na rodičov a ťažké detstvo. A teraz už naisto viem, že Ema je hlboko zakorenená v jeho živote tiež.

Mal som byť predvídavejší a voliť slová pozornejšie. Ach, tá prekliata kofola!

««« »»»

Cez okno nebolo nič vidno. Dažd'ové kvapky ho kompletne pokryli a rozmazali mestskú krajinu na druhej strane sklenej tabule. V také ráno sa neľahko vstáva do práce. Horúci obilninový nápoj mi zohrial útroby a instantná kaša uhasila hlad. Raňajky starého mládenca. Neráčilo sa mi v daždi ísť po čerstvé pečivo.

Knižnica je teraz príjemne vykúrená a ja čakám na príchod pána Košťála. Autobus ho dozaista uväznil v dopravnej zápche. Nezvykne meškať.

Náhle sa rozletia dvere a ja počujem za sebou výkrik: „Na stráž, Roland!“

Neverím vlastným očiam, keď vidím vchádzať štúpleho pána Košťála.

„Ale to hádam nie!“ Snád' na neho nedoľahla senilita jeho veku primeraná a nepridal sa k stúpencom hnedých košiel’?

„Ba veruže hej!“ stojí si za svojím slovom. „Vonku sa to hemží matkami s malými deťmi, nedopušť, aby nám tu spôsobili galibu!“

„Vonku prší, pán Košťál...“

„Ved' práve!“

Prečo mi osud privádza do cesty samé komplikované osobnosti? „Opakujem, vonku prší, pán Košťál. Vonku sa to hemží akurát tak dažďovými kvapkami!“

„A matkami s deťmi!“ pichol prstom do vzduchu. Vyzeral ako Ebenezer Scrooge, zhrňajúci knihy miesto mincí a neochotný zrieknuť sa čo len jednej. „Ty ich nevidíš, synak, ale ja viem, že sú tam. Ako blchy v kožuchu slávnej Lassie. Čakajú na príležitosť zahryznúť sa, prisasť, vycicať, čo to dá. A kam pôjde žena v domácnosti s deťmi na krku v takomto počasí?“

„Pán Košťál, dnešné deti nečítajú knihy, mamy im pustia televízor alebo dajú tablet do ruky, aby sa ich zbavili. Verte mi, mám to odpozorované.“

„A čo tá včera? Privedie si sem zablatené decko, promenáduje sa okolo, ešte si sťažuje! To bude tá obroda mladej generácie. Všetko, čo pre nás bolo normálne, je pre nich exotické. Odrazu sa vracajú k tradičným remeslám, k ľudovej piesni, k aktivitám v prírode, lebo také nepoznajú z detstva. Bodaj by aj! Celé ho niekde presedeli civejúc na obrazovku, počúvali nezmyselnú hudbu a nikdy nič vlastnými rukami nevyrobili. Technológia ich pohltila. Ale nenechaj sa oklamať, Roland. Tieto mladé mamičky čítajú alternatívne články a vravia si, aké by to bolo... ako sa tomu hovorí... neísť s hlavným prúdom?“

„Myslíte mainstream?“

„Také nejaké slovo to bolo. Tak tieto mladé alternatívne ladené matky si dnes hovoria, že ony mejsrím nebudú a najviac sa dnes mladý človek odlíši a povýši nad zvyšok osadenstva v mestskej hromadnej doprave, keď bude v ruke držať skutočnú knihu, nebodaj ju aj čítať! A ďalšie články ich podnecujú k tomu, aby deti viedli k literatúre odmala. Prisahám, že niektoré si natoľko uveria,

že namiesto leporela budú deckám kupovať rovno Dostojevského!“

„Pán Košťál, vaše cestovanie v MHD musí byť zaujímavé. Niekedy ľutujem, že do práce to mám na skok a môžem chodiť pešo.“

„Pamätáš si Riša Müllera a jeho hit Po schodoch? Presne to sa deje v MHD každé ráno. Aj večer. Ony prídu. Teraz alebo neskôr, ale prídu. Preto ti hovorím, hybaj na stráž a ani jedna mokrá noha nech sem nevkrúči.“

Neprišli. Ani ráno, ani neskôr. Iba zopár dôchodcov, ktorých manželky, rovnako v dôchodcovskom veku, vyhnali do nečasu obmeniť knižný arzenál. Veľmi povďační boli títo páni. Prehodili pár slov s pánom Košťálom, pomotkali sa po knižnici, strávili dopoludnie mimo dosahu svojich stíhačiek, ako sa im ľudovo vraví, a pekný deň mali za sebou. Dážď'-nedážď'.

Až okolo obeda som si spomenul na program predošlého večera. Nie môj, ale pána Košťála.

„Aj ste včera niečo cenné ulovili?“ opáčim, aby reč nestála.

Tvári sa, že nemá potuchy, kam mierim.

„Myslím počas monitorovania spoločenských udalostí,“ objasňujem, hoci si nie som istý, či ozaj túžim počúvať príhody pána Košťála z otvárania kdejakaj kaviarničky schovanej v tmavej uličke.

„Ach tak,“ zabliká mu žiarovčička, „to ti bola vec!“ A už ma aj ťahá do archívu.

„Pozri sa na to. Verejné tajomstvo bolo včera potvrdené. Neuwirth vydáva dcéru!“

Krásne fotografie mi podsúva na obrazovke počítača, v digitálnej kvalite. Blond'atá krásavica v luxusnej večernej róbe prijíma gratulácie s úsmevom falošným s'ľa Petrova obl'úbená treska. Za ňou rovnaká krásavica v inej vekovej kategórii. Pani

matka, predpokladám. Opodial' prísnyim okom všetko sleduje muž vo vojenskej uniforme. Občas sa na fotkách objaví iný muž v uniforme, mladší, o nič menej prísne pôsobiaci. Stále netuším, kto je Neuwirth.

Pán Košťál prechádza všetkými štádiami extázy. Keď dosiahne vrchol, nastáva tvrdý pád. Pozrie sa mojím smerom.

„Ty nepoznáš Neuwirtha?“ správne odhaduje situáciu.

„Nie. A to som si myslel, že ste mi už predstavili celé Madenovo.“

„Synak, Neuwirth je nesprávne oslovenie. Správne by som mal povedať plukovník Neuwirth.“

„No to mi akosi došlo pri pohľade na fotodokumentáciu.“

„Tak aby si bol v obraze, plukovník Neuwirth sa v armáde nabalil. A nielen to! On sa nabalil aj inak. Konkrétne svadbou s dedičkou istého v zahraničí žijúceho burzového makléra. Pani Neuwirthová nepochytila ani za mak z otcovho talentu, ale vedela, že imanie treba uchovať, zúročiť, zveľadiť, aby bolo viac čo míňať. Nuž sa vydala za Neuwirtha, našu armádnú nádej, lebo otecko správne odhadol, že vojenská disciplína zabráni jeho nie práve nadanej dcére rozhajdákať všetky peniaze. Manželom Neuwirthovým osud doprial len jedného potomka, dcéru. Už ti to dochádza? Madenovský kapitálny úlovok! Moby Dick v ľudskej koži! Peniaze, kam sa pozrieš, výstavná postava, intelekt pokrívka. Dokonalá kombinácia. Nevieš si predstaviť, koľkí synáčikovia kvázi celebrít po nej pokukovali, koľkí chlípni ruskí zbohatlíci sem pricestovali, aby sa jej dvorili. Ale Neuwirth dobre vedel, že aká matka, taká Katka. Sám jej vybral ženícha. Zo svojich radov, pochopiteľne. Mladá armádna krv, disciplína, pevná vôľa, neskonalý rešpekt pred plukovníkom. Presne to Neuwirth hľadal.“

„A našiel,“ uzatváram jeho výklad. „Ale je to svadba z donútenia, alebo sa mladí ozaj do seba zahľadeli?“

„Láska k armáde je silná, k peniazom ešte silnejšia.“

„To sa vzťahuje ku komu?“

„K mladému nastávajúcemu zaťkovi. Keď zavetрил korisť, istotne by sa Neuwirthovi bol býval vopchal až do riti aj bez Indulony, aby sa dostal k jeho dcére. A Neuwirth dobre vedel, že poslušný, oddaný a hlavne vd'ačný psík sa ľahko ovláda. Obojstranne výhodný podnik.“

„A čo jeho dcéra? To len tak privolila? Nemala nikoho iného srdcu blízkeho?“

Pán Košťál na mňa opäť hľadí sklamane: „Určite nie teba, Roland, tým som si istý. Na tvoj vkus je ešte stále príliš slobodná.“

„Teraz mi vzáčne pripomínate...“

„Petra, ja viem. Ten chlapec má viac rozumu, než sám tuší. Vy dvaja sa potrebujete ako Pat a Mat.“

„Ako Pat a Mat?“

„Hej. Osve nepoužiteľní, spolu tiež, ale aspoň je sranda.“

Niečo musí lietať vo vzduchu. Petrovírus. Už sa ním nakazil aj doteraz imúnny pán Košťál. Neteší ma to, ani trochu. Najprv mi Peter začne chodiť do knižnice, potom poblázni môjho nadriadeného a kam to povedie? Začne čítať?

„Naspäť k tvojej otázke,“ zmierňuje napätie pán Košťál, „k tvojej zbytočnej otázke, aby som bol presný.“ Omyl, zmiernenie napätia nebolo jeho úmyslom. „V týchto rodinách, keď ide do tuhého, nikoho nezaujíma, čo kto cíti. Pravidlá diktuje mamona. Dcérenka sa pekne podvolí, ak chce naďalej chodiť na nákupy do Viedne.“

„Na druhej strane, koľko vopred dohodnutých manželstiev bolo napokon harmonických! Možno si k sebe mladí Neuwirthoví našli cestu, keď sa bližšie spoznali, a bude to manželstvo z lásky.“

Pán Košťál sa medzitým zodvihol zo stoličky. Jasný signál, že ho tento rozhovor unavuje. Pomaly vychádza z archívu a niečo si

mrmle. Tuším, že so mnou v mnohom nesúhlasí. Zretel'nejšie sú len jeho slová, ktoré som asi mal počuť: „A ty by si našiel zaľúbenie v mužovi, čo nosí uniformu, podlizuje sa tvojmu otcovi a volá sa Arpád Morvay?“

««« »»»»

Niekoľko nasledujúcich dní si teda krátim nie zriedkavé voľné chvíle vyhľadávaním informácií o Arpádovi Morvayovi. Rodinná vojenská tradícia sa ťahá až odkiaľsi z dávneho Rakúsko-Uhorska. Mladý Arpád to zatiaľ dotiahol na rotmajstra. Ako, kedy a kde došlo k bližšiemu kontaktu s plukovníkom Neuwirthom, to nikto nezdokumentoval. Podstatné je, že k nemu došlo a zmenil sa tak život Nine Neuwirthovej. O tej je v regionálnych médiách informácií oveľa viac. Kvantita správ však ďaleko prevyšuje kvalitu a rôznorodosť. Najčastejšie Nina obšťastňovala kdejakého papaláša svojou atraktívnou prítomnosťou počas nespočetných večierkov, no žiaden z džentlmenov na fotkách sa zjavne nepozdával plukovníkovi. Zarážajú ma dve veci: nikde nie je Nina zvečnená s Arpádom a prekvapivo často sa jej matka, pani Jana Neuwirthová, objavuje na spoločenských podujatiach sprevádzaná svojím kaderníkom. Médiá ho nazývajú vlasový stylista. Chvíľu som si myslel, že to je nový termín pre gigola, s ktorého existenciou som sa oboznámil hneď po príchode do Madenova, no pán Košťál len prevrátil očami a vyviedol ma z omylu: „Ten je teplý ako jeho fén! Neuwirth by inak ženu do spoločnosti nepustil a on zase tieto akcie nemusí. Vidíš, ďalší obojstranne výhodný podnik. Neuwirth je v nich preborníkom.“

„Myslíte, že sa niekedy nájde niekto, kto mu na tieto vzájomné dohody neskočí?“

„To by musel byť niekto, kto má celý tento život a svet okolo totálne v prdeli.“

Poznáte ten pocit, keď si na niečo spomeniete, ale vlastne nespomeniete? Ako keď máte nejaké slovíčko na jazyku, už-už sa derie von, no stále nič? Peter by istotne našiel aj iné, menej poetické prirovnanie, ale nezachádzajme do oblasti prirodzených ľudských potrieb. Presne tak sa teraz cítim. Pán Košťál zakopol o škatuľu mojich spomienok, nejaká sa z nej vykotúľala, no kým som ju zazrel, už bola kdesi v rohu pod kuchynskou linkou. A odtiaľ sa predmety – alebo myšlienky – vždy neľahko dolujú.

V každom prípade ma obchádza dojem, že sa mi myseľ snaží niečo pripomenúť. Čo ako sa snažím, neviem tomu dať konkrétnu podobu. Môžbyť to ani nie je spomienka. Onehdy som čítal teóriu, že popravde žijeme s vedomím celého vesmíru, len naň „zabúdame“. Takže celé naše lopotenie sa na tejto planéte je len snahou rozpomenúť sa, no málokto vyjde z tejto skúšky víťazne. Nechápem, ako môže ktokoľvek túto teóriu považovať za pozitívnu. Totálne absurdný postoj! Ak mám veriť tomu, že sme všetci malým vesmírom, kondenzovanou verziou nekonečna v časopriestore a všetko závisí od našich rozhodnutí, že utvárame svoj svet a spomíname si na to, aké to je byť Stvoriteľom... tak by som nesmel žiť tu a teraz. Stačí sa pozrieť na dianie vo svete, na spoluobčanov vôkol seba. Milióny rokov evolúcie a takto vyzerá náš najlepší pokus priblížiť sa obrazu nášho Pána? Toto má byť iskrička nádeje? Nehanbím sa priznať, že radšej skloním hlavu a uznám svoju malosť. Náš Stvoriteľ má so mnou svoje plány a ja budem naďalej jeho verným služobníkom.

Kacírsky však pripúšťam, že účel svätých prostriedky a táto teória mi veľmi pasuje vo chvíli, kedy potrebujem nájsť vysvetlenie svojho neblahého pocitu, že som stratil spomienku kdesi pod kuchynskou linkou. Bola to vskutku spomienka? Azda nie obraz

budúcnosti? Ako si môže človek prostý môjho typu spomenúť na udalosti, ktoré sa ešte neodohrali?

A neodohrali sa?

„Dost' bolo rozjímania, Rómeo, dostali sme nové knihy,“ preberá ma z ťažkých úvah pán Košťál. „Databáza nepočká. Nenadarmo je ženského rodu. Už nech sú tam!“

Zásielka nových literárnych počinov teda odstavila Arpáda na druhú koľaj. Na celé popoludnie. Teraz čakám na záverečnú a na Petra. Nijako sme sa neudobrovali po naše malej škriepke v pohostinstve, jednoducho raz večer prišiel a pokračovali sme v obvyklých tichých dialógoch pri pive a kofole. Knižnica je už zatvorená, mesto zmoknuté a ja sám kdesi uprostred.

„Skurvené počasí neská, čo?“ počujem známy hlas vo dverách. „Veznem ťa do tepla, nach si zas nest'ážuješ, že ti riť zamrzá na poctivej drevenej lavici.“

Teplo je však na hony vzdialené od knižnice. Kráčame už dobrých desať minút, keď Peter naostatok povie: „Tunák do uličky.“

Výťah nás vezie na najvyššie poschodie budovy. Keď sa roztvoria dvere, vchádzame do vyhriatej kaviarne. Ľudia popíjajú teplé nápoje, koktejly, fajčia cigary. Úplne normálny podnik. Preto vyvstáva otázka...

„Kolega Bystrecký, odkedy chodíte medzi slušných ľudí?“

„Som rád, že si si konečne priznau, jaké si hovado, Rolinko. Lebo toto tunák sú ľud'á, pravdu máš. Né chuj jak ty.“

„Odhliadnuc od definícií jednotlivcov, odkedy vyhl'adávate podniky tohto typu?“

Než odpovie, sadá si Peter do veľkého mäkkého kresla. Rozhliada sa okolo a skenuje osadenstvo kaviarne.

„Jako ty si myslíš, že já, keď jakože pracujem pre šéfa, keď potrebujem informácie, že sa vyprávam len s pátú cenová?“

Nékedy sa treba buchnúť po vačku, zaplatiť pohárik sherry a cigárku vyhúliť, aby si očul, čo steš očuť.“

„A mňa ste doteraz brali len na kofolu.“

„Nebud' jak decko soplavé, šak si čil tu! Máš predčasné Vánoce se mňú. Steš tú kofolu?“

„Ani nie,“ prezerám si ponuku nápojov, tak odlišnú od krčiem, kam obvykle chodíme, „dal by som si jačmenné smoothie.“

„Že jaký chuj!“ Napriek povzdychu mi objednáva zelený nápoj a pre seba pivo s dávkou priesračného produktu od pána Jelínka.

„Rolinko, šak si mohou povedať, že steš zelinky. Zelovoci vyhadzuvali zhnitý tovar, som ti mohou zebrať a namíšať. Aj pani Dobišová určite bude mať obchod'áku volačo, čo si môžješ zemleť a vypit'. Mosí byť zelené, alebo aj inakšé farbičky lúbiš? Lebo také zeleninkové s rajčinkami majú aj tu, pre budúci raz. Sa to volá že blady meri, písše sa to voláko komplikovane.“

„Viem, ako sa to písše. Ďakujem, neprosím.“

Chvíl'ku len tak posedávame, popíjame, obzeráme si ľuďi okolo. Vonku začalo opäť pršať.

„Na, tak venku zas chčije, o d'ovod vác zostať pekne nútri a dať si d'alšé orosené,“ prelomil náhle ticho Peter. „Budeš ešte burinku?“

„Nie, d'akujem, ešte mám.“ Zopár sekúnd čakám, kým nadhodím: „Viete, čo o nás povedal pán Košťál? Že sme ako Pat a Mat.“

„Šak to neni zlé, či? Som ich lúbil kukať. Čil by ich volali kreatívci, aj by vác peňazí dostali za té chujovské nápady.“

Musím sa schuti zasmiať. Pán Košťál trafil povestný klinec po hlavičke, keď tvrdil, že Peter má rozumu dost'. Iní by už boli takým prirovnáním osočení, ale Peter vždy nájde svetlú stránku veci. Navyše má pravdu. Koľko stupídnych nápadov vyjde z niektorých reklamných agentúr a ešte za to niekto dostane zaplatené!

„Zato on je jak ten dedulo z pevnosti Boyard, pamatáš si? Telke bežalo volakedy. Též som lúbil kukat,“ pokračuje v náhlych úvahách Peter. „Každý za ním steu do vežičky, za dedulom zešúvereným, že jaký starý, múdry, bude vedet' poradiť. On aj vedeu, ale hovno poradeu, keď boli sami sprostí. Neuhánneš hádanku, ani pánboh ti nepomóže! Jak živote. Šak ty by si mau vedet', jak sa to hovorí. Pomóž si, človeče, aj pánboh ti pomóže. Nechodíš ty do kostela? By si mau vedet' z prvej ruky.“

„Na to netreba chodiť do kostola, to človek odpozoruje. Život ho naučí.“

„Jó, život, to je kurva, ale velice dobre učí. Lepší než šecky tvoje knížky.“

Ošívam sa, kým sám sebe dovolím zájst' do osobných záležitostí: „Peter, nedávno sa mi prihodila taká vec...“

„Si si nabaleu cicušku a nevedeu si, čo s ňú? Si už zabudou, jak sa to robí?“

Povzdychnem si, ale ignorujem poznámku.

„Nie, pán Košťál povedal čosi, čo vo mne vyvolalo zmätok. Poznáte ten pocit, keď sa na niečo už-úž rozpomínate, ale stále nič?“

„Jakože jak keď sa ti ste srat', ale sanneš na záchod a ništ?“

Presne! Takto uvažuje Peter.

„Vec sa má tak – nebol som si istý, či to bola spomienka na minulosť... alebo budúcnosť.“ Nemôžem povedať, že by som sa teraz cítil lepšie. Cítim sa trápne. Sedím tu s kolegom, ktorý absolútne nezdieľa moje názory, a čakám, že ma pochopí? Obnažil som mu svoju dušu, môže si ma rozpitvať ako vianočného kapra. Som mu vydaný napospas, bezbranný, odovzdaný, zmätený, zahanbený. Prečo som sa radšej nešiel poradiť s pánom farárom?

„Jako takto, Rolinko. Keby si nechlastau této zelené svinstvá, ale poránnu slivku, bou by si jak chlapi Kotelni. Tí vid'á a ved'á po

tretej runde také veci, že ani tvoj pánbožko, keď plánuvau svet a šecker okolo, nevideu a nevedeu vác. A vóbec nerjéšia, odkál k nim tá myšlénka došla. Oni len ved'á, že to tak je. Víš, kolko filozofuváňa očuješ poránnej krčme?“

Vd'aka ti, Bože, za kolegu Bystreckého dnes večer. Ani nevie, ako ma priviedol späť na správnu cestu dobrého kresťana. Načo uvažovať nad modernými svetonázormi, keď sa ponúka oveľa jednoduchšie vysvetlenie? Mohol som sa cítiť ako kacír, keď som uvažoval o zákutiach časopriestoru, no boží plán je jasný – veci sú, aké sú. Pán to tak chcel. Musím prijať svoj zmätok. Tak to má byť.

KAPITOLA DRUHÁ: DUŠIČKY

Rolovi drbe. Nemá dost' sexu. To poznám jak dobrý expert, ne? Chlastá mi tu zelené chujoviny a vypráva chujoviny ešte väčšie. Doví, či mu tam jennu slivku aj nedrbli. To by vela vysvetluvalo. Lebo jemu jako drbe ždycky, ale neská trhá rekordy. By som rád vedeu, kedy začne poránne piť. Jak my, normálni chlapi. Lebo poránny chlap mosí vedet' piť. A mať cicušku na sex, lebo ináč mu začne spátečným chodom šecker pretekať do hlavy a dopanne jak Rolo. Velice smutne. Chudák, šak čil ani neví, či sa mu sníva alebo ozaj volačo zažeu. To už jak na hovno život mosí byť! Ale pivko je dobré, lahší sa aj této jeho reči očúvajú. Venku zas leje, no skurvené počasí, len čo je právdá. Tvrnnút' budem na zastávke dvacať minút' jak drbo, kým sa volákerému autobusu uráči dójst', potom telka a ráno zas robota.

„Peter, keď tak chlapi v krčme filozofujú, nespomínal niekto plukovníka Neuwirtha?“ prekazeu mi peknú tichú chvíľku Rolino.

„No ne, si predstav. Čo si myslíš, že tam choďá chlastať veteráni z druhej svetovej?“

„Plukovník Neuwirth nie je veterán, ale miestna celebrita, ktorú som, priznám sa, doteraz nezaznamenal.“

„No až je celébrita, tak s takými já nemám ništ spoločného, kamarád mój. A ty si jak k nemu došou?“

„Cez pána Košťála. Spomínaš si, keď utekal vtedy v daždi na autobus?“

Jáj, keby len Rolo vedeu presne vyjadriť, čo ste, ale on neví. Potom sa nedivím, že baby neví baliť. „Jako do? Košťál lebo plukovník? A kedytedy? Šak chćije každý deň pomály.“

„Keď sme sa my dvaja poškriepili kvôli... kvôli ženám.“

Jako já vím, čo steu povedať, že kóli Eme, ale nebudeme budiť spáceho tigra čil. Už vím, dedulo tedy bežau jak o život, aby nezmeškau té oné, sukuvolačo.

„Ná šak si povedau, že išou volačo okukovať volade. Ta to bou s plukovníkom na frťana?“

„Nie, to bol dokumentovať zásnuby Neuwirthovej dcéry. Tak som sa o Neuwirthovi dozvedel.“

„A volačo sa ti na ňom nelúbi, či? Jako na plukovníkovi. Čo, vypadá jak poránny chlap a ty si dostau mindráky? To preto máš této otázky o filozofuvání?“ Som tuše, že je za tým ženská. Rolo žárli! Asi mu d'alší chlap lézou do kapusty a Rolinko náš zlatý bou zbavený titulu oficjálneho záhranníka. Alebo ešte horší... „Rolo, ta to Neuwirth ti tvoju Marcéлку obrábau – alebo ty jemu ju?“

No neprevracaj očami, kamarád mój, otázka to bola velice že normálna. Nevím, čo tu čil na mňa čumí jak na debila, keď on pred chvíľku ani nevedeu, či sa mu sníva alebo ne.

„Neuwirth mi nikoho to, ved' viete čo!“ rozčuluje sa mi tu chlapec. Tak potom nevím, čo má proti ňákemu plukovníkovi, kerého ja nepoznám, nepoznau som a poznať nemosím. „A nemá nič spoločné s Marcelkou. Jeho dcéra sa bude vydávať. Berie si tiež vojaka, otec jej ho vybral za ženícha.“

„Ná a sme doma! Konečne tvoja kategória. Šak dočkaj, až sa vydá, potom môžeš kontakt na seba poslať, že 'Expert na vydaté a neukojené ženy. Značka: Debil, čo má vlasný privát a niekoľkoročné zásoby ve vajcách.' Víš, jak po tebe pójde! Ale chvíľku dočkaj, lebo najprv mosí byť neukojená. Tak jej daj čas aspom dva dni po svadbe.“

„Prečo dva dni?“

„Lebo až sa ten jej ožere, tak svadobná noc bude na hovno. Namísto píleňá mladej paničky bude jediné pílení jeho chrápaní. Mosí dostať šancu na reparát. Až to dosere, potom pošli vizitku.“ Ale sa mi velice líbi, že začau zvažovať mój nápad na inzerát. Hádam mu už len voláku babenku nájdeme. Vydatá-nevydatá, neska šeckeru jenno.

„Prestaňte ma miast', kolega,“ ošíva sa mi tu jak zablšený pes, „vráťme sa späť k meritu veci.“

„Vyprávaj tak, aby som ti rozumeu, potom sa môžeme vrátiť bársde.“

„Chcel som len vedieť, či niekto z vašich známych o Neuwirthovi nemá informácie. Nejakto sa mi nepozdáva tento dohodnutý sobáš.“

„A čo sa ti jakože nelúbi?“

Len mykou plecóm a odpeu si z teho zeleného svinstva. „Ja viem, že nemám žiadne morálne právo posudzovať manželstvá druhých ľudí, ale tu sa v podstate ešte o manželstvo nejedná. Akurát mám zvláštny pocit z celej ich famílie. Plukovník Neuwirth pôsobí prísne, odmerane, ako správny vojak, povedal by som.“

„A ty si bou na vojne, že sa tak vyznáš?“

„Nie.“

„Tak vidíš.“

„Aj tak... Jeho žena je z bohatej rodiny, veľmi bohatej. Už tu sa dá tušiť, že šlo o manželstvo z rozumu, lebo manželia Neuwirthoví sa na verejnosti málokedy objavujú spoločne. Pani Neuwirthová sprevádza zväčša jej kaderník. Podľa pána Košťála neškodný, ak viete, čo tým myslím.“

„Bukva jak hrom, vím. Kerý holič bohatej paničky neni bukva?“

„Nie holič, kaderník. Dokonca sa dnes už nazývajú stylisti.“

„Ná a sme doma! Priteplený výraz pre pritepleného holiča.“

Jako takto. Nach sa Rolo učí nové slovíčka, kolko ste, holič bude ždy holič. Tak jak Rolo bude ždy debil. A furt nevím, čo sa mu na tom chlapovi, jako plukovníkovi, nelúbi. Že sa ženeu pre peňáže? A do neska ne? Že vydáva dcéru pre peňáže alebo voláky iný zisk? No a čo? Žily mi to netrhá, to je ich problém. Tak čo furt tento žabacinu pijúci chlap vymýšľa?

„No a Nina, to je tiež zaujímavý prípad,“ pokračuje mi tu ve vyprávání o ľud'och, kerí ma nezaujímajú. Né vám než moje pivo se slivkú. „Každá párty po boku iného zbohatlíka a naraz bum! Svadba s nejakým rotmajstrom. Ani pánu Košťálovi sa ten chlapík nezdá, aby ste vedeli, pán kolega.“

„Jako do? Plukovník?“

„Nie, rotmajster, budúci ženích.“

„Rolino, sa daj do porádku! Šak mi tu meleš od buka do buka! Najprv sa ti nelúbi jeden, čil zas druhý. Do sa tom má vyznať, ha? A čo je na nich divné? Ništ. Vojenská família. Dcérenka si užila a čil pekne pod čepec. Čo ty rješíš, jak žijú? Si myslíš, že ich trápi názor volákeho knihomola?“

„Ja mám len zvláštny pocit, to je všetko. Pán Košťál sa o nich príliš zaujímal a podozrivo sa vyjadroval o rotmajstrovi Morvayovi. Ani to meno sa mu nepáči.“

„Nebud' rasista, Rolinko. 'Maďari za Dunaj' sa tu už nepoužíva. Sme velice kultúrny národ čil. Šak vidíš, že aj já som vymeneu lokál.“

„To nie je rasizmus, ale xenofóbia, keď tak pokrikujú na menšiny.“

„To je jenno. Si pochopeu.“

„Navyše voči Morvayovi nič nemám, len mi nesedí tento typ podliezavých ľudí. A napokon, moja pointa spočíva v tom, že Nina nepôsobí ako niekto, kto si vysníval život po boku takého chlapa. Prečo sa pani Neuwirthová objavuje na verejnosti takmer

výhradne so svojím kaderníkom? Prečo Nina nikdy nikam nechodí so snúbencom? Aj poslednú dovolenku trávila sama. Čo je, keď sa nad tým teraz zamýšľam, rovnako podozrivé. Vždy cestovala s kamarátkami...“

„K prvej polovičke: lebo to tak s'ú. K druhej: jak víš, že fakticky bola sama? A čil drž hubu a pi!“

Neská večer som sa naučeu jenno – nepi zelené svinstvá, chlapec, lebo ti drbne jak tunák Rolovi. Chudák malý, už načisto zmagoreu. Néžeby predtým nefušuvau každému do života, furt volákoho rjéšeu. Aj čil, furt ste pomáhať, zachraňuvať, vylepšuvať. Asi má traumou, že si dodrbau život s Marcelkú. Ale takto né, takto nikomu nepomóže. Do ste kam, pomóžme mu tam, sa hovorí. On by len steu ľud'om ukazuvať, jak majú správne žit', čo majú chlastať, jak keby on bou sám pánboh. A pritom též nemá čo vyskakuvať. Do roboty, z roboty, se mňú na kofolu. To je jeho celodenná náplň. Už aj ten zešúverený dedulo Košťál má vác ze života, keď furt štráduje hore-dole. Ešte keby mu synátor vnúča vyrobeu, dedulo by lítau sedmóm nebi.

Naraz som sa moseu zarazit': „Rolino, jak ty toto šecko víš? Jakože de cica dovolenkuvala a s kým? Neni si ty taký ten úchyl, čo o nich šecky kriminálky telke bývajú?“

Jako úchyl to je, si myslím, ale že až tak moc?

„Internet, lokálne printové médiá, sociálne siete, kolega. Dnes si zistíte o neznámych ľud'och hocičo, ak veľmi chcete, a Nina nie je v týchto končinách neznáma,“ objasneu mi vec.

„No, neni, len o nej ty ani já ništ nevíme. Teda sme nevedeli dočilku. A povím ti pravdu, vác vedet' ani nemosím.“

««« »»»»

Keby som len tušeu, jak som si nasrau do huby! Ale šak Rolo nemosí vedet' a ja rýchlo zabunnem. Tolko mi vyprávau o celej tej famílii neuwirthovskej, až ma napačmau na d'alšé orosené. Bez neho, starej dobrej Kotolni. Nebudem sa vypytuvat' a vypadat', že ma volado jako Neuwirth zaujíma. Ale šak až chlapi začnú o ňom točiť, ta si prisannem, ne? Som neni totálny asocijál. A pokál dobre rozumím, tak náš pán plukovník má doma dve ženské, jakože výstavné kusy. Kerý normálny chlap, rozumej né Rolo, by sa rád nepovyprávau a nezhodnoteu ňáku blondínečku z novín?

Tak čil sedím smrade, dyme a hluku Kotelne. Domov, sladký domov. Vella mňa starý Ďuso, kerému pes umreu, tak máme kar krčme. Dobrý čokel to bou, ždycky sedeu ticho vella pána, nest'ážuvau si. Nebou zhýčkaný jak šéfova Asta. Z druhej strany Hyňo, kerý si konečne našou čas po robote a došou kuknúť kamarádov. Šak sa aj patrí, kóli Ďusovmu čoklovi. A pije pivo jak normálny chlap, né jak ten drbo Rolo. Neni nad to mať normálnych kamarádov. Mosím povedat', že atmosféra je fakticky taká pohrebná. Čil nevím, či kóli Ďusovi, aby si nemysleu, že mu na psa sereme, alebo sa vážne chlapi majú na hovno.

„Ti hovorím, že im zalepili hubu peňázmi,“ očujem z jenného konca krčmy.

„Hovno velké! Za peňáže by ho nevymenili,“ očujem z toho istého konca, z inej papule.

Dvaja štagasti volačo rješía. Jediný poránny rozhovor večera. Ďusovi moc do reči neni a Hyňo vypadá, že po robote ste mať klud. Tak tu sedím medzi nimi jak fták volne ležáci medzi nohami, keď zrovna žánna cica neni nablízku. Ale mosím priznat', že po Rolinovom nekonečnom horekovaní nad osudom blond'atěj pipiny zazobanej mi čil chýba volado uši mi píláci. Ani ten čokel tu už neni, že by som sa s volákym povyprávau.

„Chlapi, šak nerobte tajnosti, doneste reč aj sem!“ nevydržau som ticho a pozvau som tých dvoch k nám ke stolu. Nach aspom ňáká debata tu je, né ozaj len smúťáci pozestali.

„Platíš rundu?“ Na! Mohou som vedeť, že zadara to nebude.

„Platím. Janička, dones nám sem každému velké pivo,“ kričím na prispatú Janu za pultom. Slivku im neplatím, takí kamarádi zas nejsme.

„Poznám starého, ti môžem tunák odprisahať, že by sa na mladého nevysrau len tak,“ pokračuje jeden z prišlécov rozhovore, jak keby sme šecci vedeli, o čom točá.

„Peňáze, mój zlatý, peňáze. Mamu, otca zapreš, keď ti dobre zaplatá!“

„A o kom je reč?“ ozvau sa zrazu Hyňo. Som nevedeu, že aj on potrebuvalu spoločnosť. No, aspom nevypadám já jak klebetná stará baba.

Ten prvý, väčší a presvedčený, že za peňáze šeckeru kúpiš, čiže velice múdry chlap, na Hyňa kukou jak na debila. Potom videu mladého chalana, né moc životom ostrílaného ešte, tak ho zebrau na milosť.

„Starý Morvay. Poznáš?“

„Nie,“ myká plecóm Hyňo, jakože debata z jeho strany ukončená. Prisámvačku, tento chlap sa čím ďalej, tým víc podobá na tých svojich pacjéntov kolčanských.

„Starý Morvay?“ očujem naraz Ďusa. „Jako Arpi?“

„Hej, ten.“

„S tým som chodeu do školy,“ otočeu sa ke mne Ďusi, „dobrý chlap, né hovado jak my. Šak aj urobeu kariéru, jak celá jeho famílija. Né jak my, hovadá prechlastané.“

„Jako Ďusi, vypráva čil z teba veliký smútek, já to berem, ale hovado nejsi,“ upokojujem ho. Nevím, čo to do mňa vešlo. Inokedy by som mu pritakau. Neská ma Rolo moseu oblbnúť. „Aj tvoj čokel